

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΦΕΣΕΩΝ

22
Σ

Αριθμός Απόφασης

...6746.../2024

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Αποτελούμενο από τη Δικαστή Μαρία Τσαγκιά, Πρόεδρο Πρωτοδικών, την οποία όρισε ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Πρωτοδικείου και από τη Γραμματέα Βαρβάρα Καζα.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 17-5-2024 για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ :

Του εκκαλούντος : Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ» που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα, το οποίο παραστάθηκε δια της πληρεξουσίας του δικηγόρου [REDACTED]

Της εφεσίβλητης : [REDACTED]
η οποία παραστάθηκε δια της πληρεξουσίας της δικηγόρου Αρετής Περδικομάτη.

[REDACTED]

Το εκκαλούν ζητεί να γίνει δεκτή η από 20-6-2019 έφεσή του κατά της υπ' αριθ. ██████████018 απόφασης του Ειρηνοδικείου Αθηνών, που εκδόθηκε επί της από 28-2-2014 με αριθ. έκθεσης κατάθεσης ██████████ αίτησης της άνω εφεσίβλητης. Η παραπάνω έφεση κατατέθηκε στη Γραμματεία του άνω πρωτόδικου Δικαστηρίου με αριθμό κατάθεσης ██████████/2019, με τούτο δε το Δικαστήριο αντίγραφο αυτής με αριθ. έκθεσης κατάθεσης 60809/2976/2018, προσδιορίστηκε για τη δικάσιμο της ██████████, οπότε δεν εκφωνήθηκε λόγω αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων λόγω πανδημίας, επαναπροσδιορίστηκε οίκοθεν για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας και γράφτηκε στο πινάκιο.

Κατά τη συζήτηση της έφεσης οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων, που παραστάθηκαν, όπως ανωτέρω αναφέρεται, ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης και στις προτάσεις που κατέθεσαν.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

I) Η κρινόμενη έφεση του εκκαλούντος έχει ασκηθεί σύμφωνα με τις νόμιμες διατυπώσεις και είναι εμπρόθεσμη, καθόσον ασκήθηκε προ πάσης επιδόσεως και εντός της διετούς προθεσμίας από τη δημοσίευση της εκκαλουμένης του άρθρου 518 παρ. 2 ΚΠολΔ. Επομένως, φερόμενη νομίμως ενώπιον αυτού του Δικαστηρίου, που είναι αρμόδιο για την εκδίκασή της (άρθρο 17Α ΚΠολΔ, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 3 παρ. 3 Ν. 3994/2011), χωρίς να απαιτείται η εκ μέρους του εκκαλούντος κατάθεση παραβόλου, σύμφωνα με το άρθρο 495 παρ. 3 ΚΠολΔ, διότι το εκκαλούν απολαμβάνει τα δικονομικά προνόμια και τις ατέλειες του Δημοσίου (άρθρο 28 παρ. 4 του Ν. 2579/1998), πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξεταστεί περαιτέρω ως προς το παραδεκτό και βάσιμο των λόγων της (άρθρο 533 του ΚΠολΔ), κατά την ίδια διαδικασία που δίκασε το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο.

II) Με την ένδικη αίτησή της, η αιτούσα (ήδη εφεσίβλητη), στρεφόμενη κατά του καθ' ου (ήδη εκκαλούντος), επικαλούμενη την έλλειψη της εμπορικής ιδιότητας και μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών της ζητούσε να επικυρωθεί το περιλαμβανόμενο στην αίτηση σχέδιο διευθέτησης οφειλών, επικουρικά να διαταχθεί ρύθμιση των οφειλών της καθώς και η εξαίρεση

2..ο φύλλο της υπ. αριθ. 6746/2024 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Εφέσεων)

από τη ρευστοποίηση της κύριας κατοικία της κατ' άρθρα 8 παρ. 2, 9 παρ. 2 του Ν. 3869/2010. Με την εκκαλούμενη απόφασή του, το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, έκρινε παραδεκτή και νόμιμη την αίτηση, και στη συνέχεια, έκανε αυτή δεκτή ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα. Συγκεκριμένα, καθόρισε τις μηνιαίες καταβολές της αιτούσας προς το καθ' ου για 15 μήνες στο ποσό των 100 ευρώ, διέταξε την εξαίρεση από την εκποίηση της κύριας κατοικίας της, καθορίζοντας το καταβλητέο συνολικό ποσό για τη διάσωσή της στο ποσό των 76.689,36 ευρώ, καταβλητέο με μηνιαίες καταβολές ύψους 213,03 ευρώ για χρονικό διάστημα 30 ετών, που θα αρχίσουν να καταβάλλονται μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε μήνα, μετά τη συμπλήρωση των 15 μηνών, εντόκως, χωρίς ανατοκισμό, με το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου με το κυμαινόμενο επιτόκιο που θα ισχύει κατά τον χρόνο αποπληρωμής, σύμφωνα με το στατιστικό δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδας. Ήδη, κατά της εν λόγω απόφασης παραπονείται το εκκαλούν -- καθ' ου η αίτηση, με την κρινόμενη έφεσή του για τους αναφερόμενους σε αυτή λόγους, που ανάγονται σε εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και σε κακή εκτίμηση των αποδείξεων. Με βάση τα ανωτέρω, ζητεί την εξαφάνιση της εκκαλούμενης απόφασης, ώστε να απορριφθεί η αίτηση της εφεσίβλητης.

III) Με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 3869/ 2010 ορίζεται ότι «φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα και έχουν περιέλθει, χωρίς δόλο, σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών τους (εφεξής οφειλέτες) δικαιούνται να υποβάλουν στο αρμόδιο δικαστήριο την αίτηση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 για τη ρύθμιση των οφειλών αυτών και απαλλαγή. Την ύπαρξη δόλου αποδεικνύει ο πιστωτής». Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1 και 4 παρ. 1 του Ν. 3869/2010, προκύπτει ότι για το ορισμένο της αίτησης για την υπαγωγή στις ρυθμίσεις αυτού, αρκεί να αναφέρεται ότι ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο στερούμενο πτωχευτικής ικανότητας, ότι κατέβαλε προσπάθεια εξωδικαστικού συμβιβασμού, ο οποίος απέτυχε και ότι βρίσκεται σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του. Ακόμη στην αίτηση πρέπει να περιέχεται ακριβής περιγραφή της οικογενειακής και περιουσιακής κατάστασης του οφειλέτη, κατάσταση όλων των πιστωτών και των απαιτήσεών τους κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα και σχέδιο διευθέτησης των οφειλών. Τέλος, απαιτείται ορισμένο αίτημα, που είναι αυτό της

ρύθμισης των χρεών του οφειλέτη, με σκοπό την απαλλαγή του, εφόσον, δε, επιθυμεί να εξαιρεθεί η κύρια κατοικία του, πρέπει να υποβάλλεται και σχετικό αίτημα (Κρητικός «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων», εκδ. 2010, σελ. 64 επ.), χωρίς να απαιτείται να αναφέρονται οι λόγοι, για τους οποίους ο αιτών περιήλθε σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής του χρέους, η οικονομική κατάστασή του κατά τον χρόνο ανάληψης του χρέους και οι μεταβολές που επήλθαν κατά τον χρόνο μετά την ανάληψη του χρέους, ούτε ότι με τα οικονομικά μέσα που διέθετε κατά τον χρόνο ανάληψης του χρέους μπορούσε να το εξυπηρετήσει, καθόσον τα ως άνω στοιχεία αποτελούν αντικείμενο απόδειξης, στο πλαίσιο και του ανακριτικού συστήματος, που εφαρμόζεται στην προκειμένη διαδικασία, κατά τις διατάξεις των άρθρων 744, 745 και 751 ΚΠολΔ (Βενιέρης-Κατσάς «Εφαρμογή του Ν. 3869/2010», σελ. 132, 137, ο.π. Κρητικός, σελ. 106). Όπως δε προκύπτει από την πρόβλεψη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του πιο πάνω άρθρου 1 του Ν. 3869/2010, σύμφωνα με την οποία την ύπαρξη του δόλου αποδεικνύει ο πιστωτής, το επιλαμβανόμενο της υπόθεσης δικαστήριο ερευνά την ύπαρξη του δόλου όχι αυτεπαγγέλτως, αλλά, όπως είναι αυτονόητο και γι' αυτό παραλείφθηκε στο νόμο, κατά πρόταση πιστωτή, ο οποίος πρέπει να προτείνει τον εν λόγω ισχυρισμό κατά τρόπο ορισμένο, ήτοι με σαφή έκθεση των γεγονότων που τον θεμελιώνουν (άρθρο 262 παρ. 1 ΚΠολΔ), και να τον αποδείξει (ΑΠ 156/2018, ΑΠ 65/2017, ΑΠ 153/2017, 286/2017, ΑΠ 951/2015, ΑΠ 1226/2014 ΝΟΜΟΣ). Στην προκειμένη περίπτωση, με το προεκτεθέν περιεχόμενο, η κρινόμενη αίτηση είναι αρκούντως ορισμένη, εφόσον περιέχει όλα τα απαιτούμενα, από τον νόμο, στοιχεία για το ορισμένο αυτής (άρθρο 216 παρ. 1 ΚΠολΔ), σύμφωνα με τα ανωτέρω, απορριπτομένων των σχετικών ισχυρισμών του εκκαλούντος, προβαλλόμενων με τον δεύτερο λόγο της έφεσης, ως αβασίμων, ελεγχόμενου, άλλωστε, τούτου και αυτεπαγγέλτως από το δευτεροβάθμιο Δικαστήριο (άρθρο 522 ΚΠολΔ).

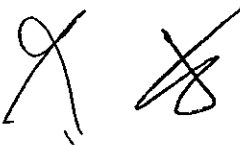
IV) Μεταξύ των προϋποθέσεων που θέτει το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 3869/2010, ώστε ένα φυσικό πρόσωπο να μπορεί να υπαχθεί στη ρύθμιση του παραπάνω νόμου, είναι και η μόνιμη αδυναμία πληρωμών. Η προϋπόθεση αυτή αποτελείται από δύο στοιχεία, την αδυναμία πληρωμών και τη μονιμότητα αυτής. Η αδυναμία πληρωμών σημαίνει ότι εξωτερικεύεται η ανικανότητα του οφειλέτη να εξοφλήσει τους πιστωτές του. Πρόκειται, δηλαδή, για έλλειψη ρευστότητας ή ανεπάρκεια αυτής, τόσο από τα ίδια μέσα του οφειλέτη, όσο και από τα μέσα ρευστότητας τρίτων (χρηματοδοτών). Η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων ρε-

3..^ο φύλλο της υπ. αριθ. 6746/2024 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Εφέσεων)

στοποιήσιμων, ικανών ακόμα και να οδηγήσουν σε πλήρη ικανοποίηση των πιστωτών, δεν είναι σε θέση να ανατρέψει τον χαρακτηρισμό της μόνιμης αδυναμίας πληρωμών. Σημασία έχει μόνο η ρευστότητα προς ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών. Το δεύτερο στοιχείο της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη αφορά στη μονιμότητα της αδυναμίας πληρωμών. Η πρόσκαιρη οικονομική στενότητα, η παροδική/περιοδική αδυναμία πληρωμών, κάποιες μεταβατικές καταστάσεις, ακόμα και η απλή δυστροπία, δεν οδηγούν σε μόνιμη αδυναμία πληρωμών. Γι' αυτό και δεν αρκεί η επαπειλούμενη αδυναμία πληρωμών προκειμένου να ενταχθεί ο οφειλέτης στη διαδικασία του Ν. 3869/2010. Δεν υπάρχει χρονικό όριο για τη μονιμότητα, αλλά, κατά την κρίση του δικαστή και τα δικαστικά τεκμήρια, μπορεί να γίνει αντιληπτό τότε η αδυναμία αυτή είναι μόνιμη. Τέτοια μονιμότητα προκύπτει, πάντως, στην περίπτωση κατά την οποία ο οφειλέτης δεν δύναται να παρακολουθήσει το ληξιπρόθεσμο των χρεών του και να προβεί στη σχετικώς άμεση ικανοποίησή τους. Κατ' ουσίαν, η ανεργία του οφειλέτη ή η μείωση των εισοδημάτων, κατά τρόπο που δεν διαφαίνεται να αναστρέφεται συντόμως, αποτελούν στοιχείο μονιμότητας. Εν γένει, είναι μόνιμη η οικονομική κατάσταση του οφειλέτη, αν είναι στάσιμη και δεν βελτιώνεται ή δεν αναμένεται να βελτιωθεί, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, προς διευκόλυνση της ροής χρημάτων και ικανοποίηση των πιστωτών και προς κάλυψη των βιοτικών του αναγκών. Είναι ένδειξη μονιμότητας αδυναμίας πληρωμών η στασιμότητα των εισοδημάτων του οφειλέτη και η απουσία προσδοκίας αύξησης των εισοδημάτων του στο μέλλον. Σημειωτέον ότι η υπερχρέωση δεν ταυτίζεται με την έννοια της αδυναμίας πληρωμών, με αποτέλεσμα όποιος είναι υπερχρεωμένος να μην αντιμετωπίζεται αυτοδικαίως και ως πρόσωπο σε κατάσταση αδυναμίας πληρωμών. Σημασία έχει η αδυναμία του προσώπου να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις των δανειστών του και όχι η υπερχρέωσή του. Αυτό οφείλεται, άλλωστε, και στο γεγονός ότι το υπερχρεωμένο φυσικό πρόσωπο μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να δύναται να ικανοποιεί τις υποχρεώσεις του προς τρίτους και έτσι να αποκλείεται η αδυναμία πληρωμών. Και αντιστρόφως, κάποιο πρόσωπο βρίσκεται σε αδυναμία πληρωμών και δικαιούται να υπαχθεί στον Νόμο, καθόσον δεν δύναται να ικανοποιήσει τους δανειστές του, ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία δεν είναι υπερχρεωμένος. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι ότι ο οφειλέτης μπορεί να βρίσκεται σε μόνιμη και γενική αδυναμία πληρωμών, ακόμη και αν οφείλει

συνολικώς μικρά ποσά ή οφείλει μόνο μία απαίτηση (βλ. ΜΠρΝαξ 46/2017, ΜΠρΛαμ 101/2015, ΜΠρΚαβ 194/2015, ΜΠρΚορινθ 187/2014, ΜΠρΘεσ 402/2014 ΝΟΜΟΣ).

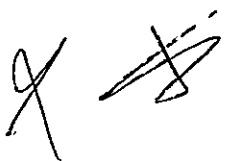
V) Σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη, απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή στο ρυθμιστικό πεδίο εφαρμογής του Ν. 3869/2010 είναι ο οφειλέτης να έχει περιέλθει, χωρίς δόλο, σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του. Ο Ν. 3869/2010 θεωρεί δεδομένη την έννοια του δόλου από τη γενική θεωρία του αστικού δικαίου. Στο πεδίο του τελευταίου ο δόλος, ως μορφή πταισίματος, προβλέπεται στη διάταξη του άρθρου 330 ΑΚ, με την οποία ορίζεται «ο οφειλέτης ενέχεται, αν δεν ορίστηκε κάτι άλλο, για κάθε αθέτηση της υποχρέωσής του από δόλο ή αμέλεια, δική του ή των νόμιμων αντιπροσώπων του. Αμέλεια υπάρχει όταν δεν καταβάλλεται η επιμέλεια που απαιτείται στις συναλλαγές». Η εν λόγω διάταξη θεσπίζει δύο μορφές πταισίματος, τον δόλο και την αμέλεια. Ενώ, όμως, δίνει ορισμό της αμέλειας, τον προσδιορισμό του δόλου αφήνει στην επιστήμη και τη νομολογία. Η έννοια του δόλου, όπως γίνεται δεκτή και στο πεδίο του αστικού δικαίου, συμπίπτει με εκείνη του άρθρου 27 παρ. 1 ΠΚ, που ορίζει ότι «με δόλο (με πρόθεση) πράττει όποιος θέλει την παραγωγή των περιστατικών που κατά το νόμο απαρτίζουν την έννοια κάποιας αξιόποινης πράξης επίσης όποιος γνωρίζει ότι με την πράξη του ενδέχεται να παραχθούν αυτά τα περιστατικά και το αποδέχεται». Η τελευταία αυτή διάταξη διακρίνει το δόλο σε άμεσο και ενδεχόμενο. Ορίζει δε, ότι με άμεσο δόλο πράττει αυτός που «θέλει» την παραγωγή του εγκληματικού αποτελέσματος, καθώς και εκείνος που δεν επιδιώκει μεν αυτό, προβλέπει, όμως, ότι τούτο αποτελεί αναγκαία συνέπεια της πράξης του και, παρά ταύτα, δεν αφίσταται αυτής. Αντίθετα, με ενδεχόμενο δόλο πράττει εκείνος που προβλέπει το εγκληματικό αποτέλεσμα ως δυνατή συνέπεια της πράξης του και το «αποδέχεται». Η διάταξη αυτή ισχύει και για τις ενοχές άλλων κλάδων του ενοχικού δικαίου και έτσι αποκτά γενικότερη σημασία που ξεπερνά το πλαίσιο της ευθύνης από προϋφιστάμενη ενοχή. Περαιτέρω, από τη διατύπωση της παρ. 1 εδ. α του άρθρου 1 του Ν. 3869/2010 προκύπτει, ότι το στοιχείο του δόλου αναφέρεται στην «περιέλευση» του οφειλέτη σε κατάσταση μόνιμης αδυναμίας πληρωμών. Επομένως, το στοιχείο του δόλου δύναται να συντρέχει τόσο κατά το χρόνο ανάληψης της οφειλής όσο και κατά το χρόνο μετά την ανάληψη της τελευταίας. Ο δόλος πρέπει να αντιμετωπίζεται κατά τον ίδιο τρόπο είτε είναι αρχικός είτε είναι μεταγενέστερος. Το κρίσιμο ζήτημα είναι το περιεχόμενο του δόλου και όχι ο χρόνος που αυτός

εκδηλώθηκε. Στην περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 3869/2010, ο οφειλέτης ενεργεί δολίως όταν με τις πράξεις ή παραλείψεις του επιδιώκει την αδυναμία των πληρωμών του ή προβλέπει, ότι οδηγείται σε αδυναμία πληρωμών και δεν αλλάζει συμπεριφορά, αποδεχόμενος το αποτέλεσμα αυτό. Ειδικότερα, πρόκειται για τον οφειλέτη εκείνον, ο οποίος καρπούται οφέλη από την υπερχρέωσή του με την απόκτηση κινητών ή ακινήτων, πλην όμως είτε γνώριζε κατά την ανάληψη των χρεών, ότι είναι αμφίβολη η εξυπηρέτησή τους είτε από δική του υπαιτιότητα βρέθηκε μεταγενέστερα σε κατάσταση αδυναμίας πληρωμών. Συνεπώς, η εξαιτίας του δόλου μόνιμη αδυναμία του οφειλέτη δεν είναι αναγκαίο να εμφανιστεί μετά την ανάληψη του χρέους αλλά μπορεί να υπάρχει και κατά την ανάληψη αυτού, όταν δηλαδή ο οφειλέτης ήδη από την αρχή, αναλαμβάνοντας το χρέος, γνωρίζει ότι με βάση τα εισοδήματά του και τις εν γένει ανάγκες του δεν μπορεί να το εξυπηρετήσει. Περίπτωση ενδεχόμενου δόλου συντρέχει και όταν ο οφειλέτης συμφωνεί με ικανό αριθμό πιστωτικών ιδρυμάτων την απόλαυση μεγάλου αριθμού τραπεζικών προϊόντων, προβλέποντας ως ενδεχόμενο, ότι ο υπερδανεισμός του με βάση τις υφιστάμενες ή ευλόγως αναμενόμενες μελλοντικές οικονομικές του δυνατότητες, σε συνδυασμό με το ύψος των οφειλών του, θα τον οδηγήσει σε κατάσταση αδυναμίας πληρωμών και όμως αποδέχεται το αποτέλεσμα αυτό. Ειδικότερα, σε μία δανειακή σύμβαση υφίσταται κατ' ουσίαν αποδοχή από τον δανειολήπτη της προβλεπόμενης αδυναμίας του να αποπληρώσει το ειλημμένο δάνειο, όταν έχοντας γνώση της πρόδηλης αναντιστοιχίας των εισοδημάτων του προς τις οφειλές, την αποπληρωμή των οποίων με ίδια πρωτοβουλία αναλαμβάνει και σταθμίζοντας την διακινδύνευση των οικονομικών συμφερόντων, τόσο του ιδίου, όσο και του πιστωτή του, με το επιδιωκόμενο όφελος, το οποίο θα καρπωθεί, εφόσον πραγματοποιηθεί ο κίνδυνος, προβαίνει στη σύναψη της σχετικής δανειακής σύμβασης, επειδή κρίνει ότι η σκοπούμενη γι' αυτόν ωφέλεια από την χρήση των δανειακών κεφαλαίων σαφώς υπερέχει των συνεπειών που επαπειλούνται από την επέλευση του κινδύνου. Αξίωση πρόσθετων στοιχείων για τη συγκρότηση του δόλου στο πρόσωπο του οφειλέτη κατά την ανάληψη του χρέους, όπως είναι η εξαπάτηση των υπαλλήλων του πιστωτικού ιδρύματος ή η παράλειψη του πιστωτικού ιδρύματος να προβεί στις αναγκαίες έρευνες της πιστοληπτικής ικανότητας του δανειολήπτη, δεν ανταποκρίνεται στο πνεύμα του νόμου. Ο δόλος του οφειλέτη στη μόνιμη αδυναμία πληρωμής

ληξιπρόθεσμων χρηματικών χρεών του περιορίζεται στην πρόθεσή του και μόνο, δηλαδή σε ένα υποκειμενικό στοιχείο, χωρίς να είναι ανάγκη προσθήκης και άλλων αντικειμενικών στοιχείων όπως είναι η εξαπάτηση των υπαλλήλων του πιστωτικού ιδρύματος και η παράλειψη, από την πλευρά των τελευταίων, να ενεργήσουν την αναγκαία έρευνα, πριν χορηγήσουν την πίστωση, της πιστοληπτικής ικανότητας του δανειολήπτη, πράγμα το οποίο, άλλωστε, δεν ανταποκρίνεται στο πνεύμα του νόμου (ΑΠ 156/2018, ΑΠ 65/2017, ΑΠ 153/2017, 286/2017, ΑΠ 951/2015, ΑΠ 1226/2014 ΝΟΜΟΣ).

VI) Στην προκειμένη περίπτωση, από τη χωρίς όρκο εξέταση της αιτούσας ενώπιον του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου, που περιέχεται στα ταυτάριθμα με την εκκαλουμένη πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης αυτού, τα έγγραφα που μετ' επικλήσεως προσκομίζονται από τους διαδίκους, και, παρά την ενδεχόμενη μνημόνευση ορισμένων μόνον εξ αυτών κατωτέρω, συνεκτιμώνται στο σύνολό τους χωρίς να παραλειφθεί κανένα και ειδικότερα και από εκείνα που απλώς προσκομίζονται στο δικαστήριο, χωρίς να γίνεται επίκληση τους -παραδεκτά, όπως προκύπτει από τα άρθρα 744 και 759 παράγραφος 3 ΚΠολΔ (Βαθρακοκοίλης, ΕρμΚΠολΔ, υπό άρθρον 759, αριθ. 5, ΑΠ 174/1987, ΕλλΔικ 29, 129) - και εκείνα που παραδεκτώς μετ' επικλήσεως προσκομίζονται το πρώτον ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, κατ' άρθρο 765 ΚΠολΔ, από τα διδάγματα της κοινής πείρας και της λογικής, που λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο (άρθρο 336 παρ. 4 ΚΠολΔ), σε συνδυασμό και με την αυτεπάγγελτη έρευνα των γεγονότων (άρθρο 744 ΚΠολΔ), αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: η αιτούσα, γεννηθείσα το έτος 1972, είναι έγγαμη, με δύο τέκνα γεννηθέντα τα έτη 2001 και 2005. Εργάζεται ως καθηγήτρια φυσικής αγωγής, με μηνιαίες καθαρές αποδοχές ποσού 931 ευρώ κατά τον χρόνο κατάθεσης της ένδικης αίτησης και ποσού 997,57 ευρώ κατά τον χρόνο συζήτησης της αίτησης ενώπιον του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου. Ο σύζυγός της ήταν άνεργος τόσο κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης όσο και κατά τον χρόνο συζήτησης ενώπιον του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου. Κατοικεί με την οικογένειά της σε διαμέρισμα του τέταρτου ορόφου, πολυκατοικίας που βρίσκεται [redacted] έτους κατασκευής 2002, αντικειμενικής αξίας 95.861,70 ευρώ. Πέραν αυτού ουδέν άλλο κινητό ή ακίνητο περιουσιακό στοιχείο διαθέτει. Περαιτέρω, αποδείχθηκε, ότι σε χρόνο προγενέστερο του έτους από την κατάθεση της ένδικης αίτησης, ήτοι κατά στις 8-1-2010, η αιτούσα είχε αναλάβει προς το καθ' ου η αίτηση - εκκαλούν με την υπ'

5.ο φύλλο της υπ. αριθ. 6746/2024 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Εφέσεων)

αριθ. 01/113429 σύμβαση στεγαστικού-επισκευαστικού δανείου χρέος που κατά τον χρόνο συζήτησης της ένδικης αίτησης ενώπιον του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου ανερχόταν περί του ποσού των 175.667,05 ευρώ (βλ. προσκομιζόμενη από 20-6-2018 κατάσταση οφειλών), που χορηγήθηκε για την αγορά της παραπάνω πρώτης κατοικίας, η δε οφειλή είναι εμπραγμάτως εξασφαλισμένη με εγγραφή υποθήκης επί του άνω ακινήτου. Η μηνιαία δόση κατά τον αρχικό χρόνο, μετά τη λήψη του δανείου ανερχόταν στο ποσό των 877,80 ευρώ, ενώ από τον 7^ο /2012 ανερχόταν στο ποσό των 438,90 ευρώ. Επιπλέον, όπως συνάγεται από τα προσκομιζόμενα από την αιτούσα εκκαθαριστικά σημειώματα και δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, το εισόδημα της αιτούσας ανερχόταν το έτος 2009 στο ποσό των 18.314,86 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 33.926,76 ευρώ, το έτος 2010 στο ποσό των 17.326,09 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 33.926,76 ευρώ, το έτος 2011 στο ποσό των 15.898,24 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 33.953,80 ευρώ, το έτος 2012 στο ποσό των 11.958,51 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 14.029 ευρώ πλέον αυτοτελώς φορολογούμενο ποσό 6.533,34 ευρώ, το έτος 2013 στο ποσό των 11.629,48 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 15,26 ευρώ (αυτοτελώς φορολογούμενο ποσό) και έλαβε ποσό 2.376 ευρώ ως επίδομα ανεργίας, το έτος 2014 στο ποσό των 11.632,68 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 639,96 ευρώ (αυτοτελώς φορολογούμενο ποσό – επίδομα τριτεκνίας), το έτος 2015 στο ποσό των 11.632,68 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 639,96 ευρώ (αυτοτελώς φορολογούμενο ποσό), το έτος 2016 στο ποσό των 11.908,62 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 639,96 ευρώ (αυτοτελώς φορολογούμενο ποσό), το έτος 2017 στο ποσό των 12.633,95 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 6.338,72 ευρώ πλέον αυτοτελώς φορολογούμενο ποσό 1.139,96 ευρώ και έλαβε επίδομα ανεργίας ποσού 1.451,52 ευρώ, το έτος 2018 στο ποσό των 13.189,09 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 0,13 ευρώ πλέον αυτοτελώς φορολογούμενο ποσό 1.408 ευρώ και έλαβε επίδομα ανεργίας ποσού 4.311,36 ευρώ, το έτος 2019 στο ποσό των 13.850,75 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 0,08 ευρώ πλέον αυτοτελώς φορολογούμενο ποσό 1.708 ευρώ, το έτος 2020 στο ποσό των 14.549,64 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 0,25 ευρώ πλέον αυτοτελώς φορολογούμενο ποσό 1.008 ευρώ, το έτος 2021 στο ποσό των 14.772,17 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 0,26 ευρώ πλέον αυτοτελώς φορολογούμενο ποσό 1.008 ευρώ, το έτος 2022 στο ποσό των

15.002 ευρώ και του συζύγου της στο ποσό των 2.461,22 ευρώ. Επίσης, αποδείχθηκε ότι το ποσό που απαιτούνταν μηνιαίως για την κάλυψη των βιοτικών αναγκών της αιτούσας και της οικογένειάς της, ήτοι για διατροφή, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ένδυση, υπόδηση, μετακίνηση, λειτουργικά έξοδα κατοικίας, επισκευή και συντήρηση οικιακού εξοπλισμού, είδη οικιακής κατανάλωσης και ατομικής φροντίδας, δαπάνες εστίασης κι εκπαίδευσης, κ.λπ., κατά τον χρόνο συζήτησης της ένδικης αίτησης στο πρωτοβάθμιο Δικαστήριο ανερχόταν τουλάχιστον στο ύψος των 900 ευρώ. Εξάλλου, προέκυψε ότι η αιτούσα εξυπηρετούσε τις δανειακές της υποχρεώσεις, ωστόσο, ήδη έχει περιέλθει σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών της, εξαιτίας της σφοδρής μείωσης των οικογενειακών εισοδημάτων της και συγκεκριμένα των αποδοχών της από το έτος 2011 και ιδίως από το έτος 2012 και της μακροχρόνιας ανεργίας του συζύγου της από το έτος 2013. Το εκκαλούν ισχυρίζεται ότι κατά τον χρόνο λήψης του επίδικου δανείου, οι αποδοχές της αιτούσας είχαν ήδη μειωθεί. Ωστόσο, το έτος 2010 το μηνιαίο ατομικό της εισόδημα ανερχόταν στο ποσό των 1.443,84 ευρώ (17.326,09/12) και το οικογενειακό της εισόδημα στο ποσό των 4.271 ευρώ (17.326,09 + 33.926,76 = 51.252,28/12), και συνεπώς μπορούσε να ανταπεξέλθει στις δανειακές της υποχρεώσεις, ενώ το έτος 2013 το ατομικό της μηνιαίο εισόδημα ανήλθε στο ποσό των 969,12 ευρώ (11.629,48/12), ήτοι μειώθηκε κατά 474,71 ευρώ, το δε οικογενειακό μηνιαίο εισόδημά της ταυτιζόταν με το άνω ποσό, αυξανόμενο κατά 198 (2.376/12) ευρώ μηνιαίως από το επίδομα ανεργίας που λάμβανε ο σύζυγός της ευρώ, ήτοι μειώθηκε κατά 3.103,88 ευρώ. Είναι δε μόνιμη η οικονομική κατάσταση της αιτούσας, εφόσον αυτή είναι στάσιμη και δεν βελτιώνεται, ενώ δεν αναμένεται να βελτιωθεί κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, προς διευκόλυνση της ροής χρημάτων και προς ικανοποίηση του πιστωτή της και προς κάλυψη των βιοτικών της αναγκών, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερα δυσμενών οικονομικών συνθηκών που επικρατούν στη χώρα, απορριπτομένου του τρίτου λόγου της έφεσης ως ουσιαστικά αβάσιμου. Το εκκαλούν διατείνεται ότι κατά τον χρόνο κατάθεσης της ένδικης αίτησης η επίδικη οφειλή δεν ήταν ληξιπρόθεσμη, διότι η αιτούσα κατέβαλλε τις μηνιαίες δόσεις έως και τον χρόνο διεξαγωγής εξωδικαστικού συμβιβασμού, πλην όμως είναι πρόδηλο ότι αυτή η εξυπηρέτηση γινόταν με τρόπο που την αποστερούσε από τα βασικά μέσα διαβίωσης, κάτι που δεν μπορεί να γίνει ανεκτό, απορριπτομένου του πρώτου λόγου της έφεσης ως ουσιαστικά αβάσιμου, και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη νομική σκέψη της παρούσας. Επιπλέον, αποδείχθηκε ότι η

αιτούσα περιήλθε χωρίς δόλο σε μόνιμη αδυναμία πληρωμών, καθόσον ουδόλως προκύπτει ότι προέβλεψε ότι θα περιέλθει σε αυτή ως δυνατή συνέπεια της πράξης της και το αποδέχθηκε. Ήτοι, κατά τον χρόνο της σύναψης του δανείου αλλά και μεταγενέστερα αυτής, δεν προέβλεψε ως ενδεχόμενο, ότι ο υπερδανεισμός της, με βάση τις υφιστάμενες ή ευλόγως αναμενόμενες μελλοντικές οικονομικές της δυνατότητες, σε συνδυασμό με το ύψος των οφειλών της, θα την οδηγήσει σε κατάσταση αδυναμίας πληρωμών και σε κάθε περίπτωση δεν αποδέχθηκε το αποτέλεσμα αυτό. Ειδικότερα, αποδείχθηκε ότι η περιέλευση της αιτούσας σε μόνιμη αδυναμία πληρωμών οφείλεται σε έκτακτα, απρόβλεπτα και αιφνίδια περιστατικά στη ζωή της, καθόσον δεν μπορούσε να προβλέψει ούτε τη μείωση των αποδοχών της ούτε την ανεργία του συζύγου της, απορριπτομένου του πέμπτου λόγου της έφεσης ως ουσιαστικά αβάσιμου. Επιπλέον, ο έκτος λόγος, με τον οποίο το εκκαλούν επαναφέρει την ένσταση καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος της αιτούσας πρέπει να απορριφθεί, διότι ακόμη και αληθή υποτιθέμενα τα πραγματικά περιστατικά, που επικαλείται, ήτοι ότι η αιτούσα ενώ αιτήθηκε τη λήψη του σχετικού δανείου και εμφανίσθηκε ως πληρούσα τις προϋποθέσεις για τη λήψη και την αποπληρωμή αυτού σήμερα αιτείται την αποπληρωμή μόνο ενός μικρού ποσοστού της οφειλής της, δεν συνιστούν κατάχρηση δικαιώματος κατά το άρθρο 281 ΑΚ, αφού η άσκηση της αίτησης είναι απολύτως σύμφωνη με το γράμμα και το πνεύμα του Ν. 3869/2010, ο οποίος παρέχει τη δυνατότητα της ρύθμισης για το φυσικό πρόσωπο των χρεών του με απαλλαγή από αυτά, με παράλληλη ανάληψη υποχρεώσεων έναντι του πιστωτή, η ρύθμιση δε αυτή βρίσκει νομιμοποίηση ευθέως στο ίδιο κράτος δικαίου, που επιτάσσει να μην εγκαταλειφθεί ο πολίτης σε μία χωρίς διέξοδο και προοπτική κατάσταση, από την οποία, άλλωστε, και οι πιστωτές δεν μπορούν να αντλήσουν κανένα κέρδος. Άλλωστε, η υπαγωγή στις διατάξεις του ως άνω νόμου εναπόκειται στην κρίση του δικαστηρίου και η αίτηση θα γίνει δεκτή μόνο με τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων που θέτουν οι διατάξεις του νόμου αυτού, άλλως αυτή θα απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμη. Ομοίως απορριπτέος είναι και ο ταυτόσημος ισχυρισμός που προβάλλεται με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου της έφεσης, κατά τον οποίο η αιτούσα καταχρηστικά επιλέγει να ενταχθεί στον Ν. 3869/2010 αντί στις νέες ρυθμίσεις του ίδιου του εκκαλούντος, με τις οποίες προβλέπεται ο περιορισμός της παρακράτησης στα 3/10

του μισθού ή της σύνταξης. Συντρέχουν, επομένως, στο πρόσωπο της αιτούσας οι προϋποθέσεις υπαγωγής του στη ρύθμιση του Ν. 3869/2010 και ειδικότερα σε αυτή των άρθρων 8 παρ. 2 και 9 παρ. 2 του Νόμου αυτού, δοθέντος ότι, όσον αφορά τη δεύτερη ρύθμιση, η αιτούσα έχει υποβάλει νομίμως αίτημα εξαιρέσεως από την εκποίηση, για την ικανοποίηση του πιστωτή της, της παραπάνω κύριας κατοικίας της, η οποία αποτελεί το μοναδικό περιουσιακό στοιχείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία της ίδιας και της οικογένειάς της, το εν λόγω δε αίτημα, πρέπει υποχρεωτικά να γίνει δεκτό από το Δικαστήριο, εφόσον η αξία της κατοικίας τούτης δεν υπερβαίνει το προβλεπόμενο από τις ισχύουσες διατάξεις όριο αφορολόγητης απόκτησης πρώτης κατοικίας, προσαυξημένο κατά 50%. Θα πρέπει, δηλαδή, να γίνει συνδυασμός των ρυθμίσεων του ως άνω Νόμου και, συγκεκριμένα, αυτής του άρθρου 8 παρ. 2 για μηνιαίες καταβολές επί 15 μήνες, και αυτής του άρθρου 9 παρ. 2 για μηνιαίες καταβολές μέχρι το συνολικό ποσό που ανέρχεται στο 80% της αντικειμενικής αξίας επί της ως άνω κατοικίας, προκειμένου να εξαιρεθεί αυτή από την εκποίηση. Ειδικότερα, η ρύθμιση των χρεών της αιτούσας θα γίνει, κατά πρώτο λόγο, με μηνιαίες καταβολές ποσού 100 ευρώ, για το χρονικό διάστημα των πέντε ετών (60 μηνών). Από το ποσό των 6.000 (60X1000) πρέπει να αφαιρεθεί το ποσό των 4.500 ευρώ, που έχει καταβάλλει η αιτούσα σε συμμόρφωση προς την από 3-5-2014 προσωρινή διαταγή, και να καταβάλλει το ποσό των 100 ευρώ για το χρονικό διάστημα 15 μηνών. Η αμέσως εκτεθείσα ρύθμιση θα συνδυαστεί με την προβλεπόμενη από τη διάταξη του άρθρου 9 παρ. 2 του Ν. 3869/2010 ρύθμιση, εφόσον με τις καταβολές επί πενταετία της πρώτης ρύθμισης δεν επέρχεται πλήρης εξόφληση των απαιτήσεων των πιστωτών της και προβάλλεται αίτημα για εξαιρέση της κατοικίας τους από την εκποίηση. Για τη διάσωση της κύριας κατοικίας της αιτούσας, θα πρέπει να οριστούν μηνιαίες καταβολές και θα πρέπει να καταβάλλει το 80% της αντικειμενικής αξίας του μεριδίου του επί του προπεριγραφέντος διαμερίσματος, ήτοι το ποσό των 76.689,36 ευρώ (95.861,70 ευρώ X 80%). Ο χρόνος εξόφλησής του πρέπει να οριστεί σε 30 έτη, ήτοι σε 360 μηνιαίες δόσεις, συγκεκριμένων της διάρκειας της δανειακής σύμβασης, του ύψους του χρέους, της οικονομικής της δυνατότητας και της ηλικίας της. Επομένως, η μηνιαία δόση που θα καταβάλλει η αιτούσα σε αυτό το στάδιο της ρύθμισης, θα ανέρχεται στο ποσό των 213,02 ευρώ (76.689,36 ευρώ : 360), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην εκκαλουμένη, ως προς τα οποία η τελευταία δεν βάλλεται. Κατά συνέπεια, ο τέταρτος

7...^ο φύλλο της υπ. αριθ. 6746/2024 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Εφέσεων)

και ο έβδομος των λόγων της έφεσης επανακαθορισμού των δόσεων τυγχάνουν απορριπτέοι ως ουσιαστικά αβάσιμοι.

Επομένως, το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, που έκρινε ομοίως, ορθά τον νόμο ερμήνευσε και εφάρμοσε και ορθά εκτίμησε τις αποδείξεις. Ακολούθως, εφόσον απορρίφθηκαν όλοι οι λόγοι της έφεσης μη υπάρχοντος ετέρου λόγου προς έρευνα, πρέπει, συμπληρώνοντας της αιτιολογίες της εκκαλουμένης κατ' άρθρο 534 ΚΠολΔ, να απορριφθεί η κρινόμενη έφεση στο σύνολό της. Δικαστικά έξοδα δεν θα επιβληθούν, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 6 εδ. β του άρθρου 8 Ν. 3869/2010, η οποία τυγχάνει εφαρμογής και στη δευτεροβάθμια δίκη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΖΕΙ αντιμωλία των διαδίκων.

ΔΕΧΕΤΑΙ τυπικά την έφεση και **ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ** αυτήν κατ' ουσία.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε και δημοσιεύτηκε στην Αθήνα, σε έκτακτη συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 3-7-2024, απόντων των διαδίκων και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους.

Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

100
100